

Hij nam onze beker
met onze zonde
met de toorn van God

- Hij bloedde 7 maal voor ons:
- Angst voor onze beker
 - Vuistslagen
 - En baardharen uitgetrokken
 - Gegeeseld
 - De doornenkroon
 - De kruisiging
 - De speer in de zij

Het offer van Jezus

Hij legde zijn eigen leven af,
vrijwillig, voor ons

Jezus, de "Ik ben"
had alle macht
gaf zich vrijwillig over

Uitspraak rechtbank
Joden 2x geen zonde
heidenen 2x geen zonde
Man zonder zonde veroordeeld

Het voorhangsel, het vlees,
scheurde van boven tot beneden

Jezus in de hof van Getsemane

Mattheüs 26:36 Toen ging Jezus met hen naar een plaats, genaamd Getsemane¹, en Hij zeide tot de discipelen: Zet u hier neder, terwijl Ik heenga om daar te bidden.

Lucas 22: 40 En toen Hij aan die plaats gekomen was, zeide Hij tot hen: Bidt, dat **gij** niet in verzoeking komt.

Markus 14:33 En Hij nam Petrus en Jakobus en Johannes mede. En Hij begon zeer ontsteld en beangst te worden, 34 en Hij zeide tot hen: Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; blijft hier en waakt. 35 En Hij ging een weinig verder, en Hij wierp Zich ter aarde en bad, dat, indien het mogelijk ware, die ure aan Hem zou voorbijgaan, 36 en Hij zeide: Abba, Vader², alles is U mogelijk, **neem deze beker³ van Mij weg. Doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt.**⁴

Lucas 22:43 En Hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven. 44 En Hij werd **dodelijk beangst** en bad des te vuriger. **En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen**⁵.

45 En Hij stond op van het gebed en ging tot zijn discipelen en Hij vond **hen slapende van droefheid.**

37 En Hij kwam en vond hen slapende, en Hij zeide tot Petrus: Simon, slaapt gij? Waart gij niet bij machte een uur te waken? 38 Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak⁶.

42 Wederom, ten tweeden male, ging Hij heen en bad, zeggende: Mijn Vader, indien deze beker niet kan voorbijgaan, tenzij dan dat Ik die drinke, uw wil geschiede!

40 En toen Hij terugkwam, vond Hij hen slapende, want hun ogen waren zeer bezwaard; en zij wisten niet, wat zij Hem zouden antwoorden.

44 En Hij liet hen daar en ging wederom heen en bad ten derden male, opnieuw dezelfde woorden sprekende. 45 Toen kwam Hij bij de discipelen en zeide tot hen: Slaapt nu maar en rust. Zie, de ure is nabijgekomen, en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen van zondaren. 46 Staat op, laten wij gaan. Zie, die Mij overlevert, is nabij.

A Lev. 16:14 ... en voor het verzoendeksel zal hij zevenmaal dat bloed met zijn vinger sprenkelen.

¹ De naam Gethsémané betekent Olijfpers. Deze plaats ligt aan de voet van de Olijfborg, vlakbij de Stefanuspoort. Sinds 1848 verdient Gethsemane weer de naam hof; hij is weer omringd door een muur met een smalle ingang aan de oostzijde.

² Gal. 4: 6 En, dat gij zonen zijt, God heeft de Geest zijns Zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader.

³ Psalm 75:8 Want in des HEREN hand is een **beker** en de wijn bruist daarin, overvloedig gemengd; Hij schenkt daaruit tot de droesem toe, alle goddelozen op aarde moeten hem slopende drinken. Jes. 51:22 Zo zegt uw Here, de HERE en uw God, die de rechtszaak van zijn volk verdedigt: Zie, Ik neem uit uw hand de **beker** der **bedwelming**; de kelk mijner **grimmigheid** zult gij niet langer drinken. Jer. 25:15 Want aldus heeft de HERE, de God van Israel, tot mij gezegd: Neem deze **beker** met de **wijn der gramschap** uit mijn hand en geef die te drinken aan alle volken, tot welke Ik u zend, Jer. 51:7 Babel was in de hand des HEREN een gouden beker die de gehele aarde dronken maakte; van zijn wijn dronken de volken, daardoor werden zij verwaasd.

⁴ Heb 5:7 Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij **gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd** aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit zijn angst, 8 en zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, **de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden**, 9 en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden,

⁵ **Eerste keer dat Jezus bloed (zweet als bloed) op de aarde valt.** Le 16:14 Dan zal hij een deel van het bloed van de stier nemen en dat met zijn vinger sprenkelen op het verzoendeksel, aan de voorzijde; en voor het verzoendeksel zal hij **zevenmaal dat bloed met zijn vinger sprenkelen.**

⁶ Gal 5: 17 Want het begeren van het vlees gaat in tegen de Geest en dat van de Geest tegen het vlees (want deze staan tegenover elkander) zodat gij niet doet wat gij maar wenst. Rom. 7: 18 Want ik weet, dat in mij, dat wil zeggen in mijn vlees, geen goed woont. Immers, het wensen is wel bij mij aanwezig, maar het goede uitwerken, kan ik niet.

De gevangenneming van Jezus

Johannes 18:2 En ook Judas, zijn verrader^B, wist die plaats, omdat Jezus daar dikwijls was samengekomen met zijn discipelen. 3 Judas dan kwam daar, die een afdeling⁷ soldaten tot zijn beschikking had gekregen en dienaars van de overpriesters en de Farizeeën, voorzien van lantaarns, fakkels en wapenen. 4 Jezus dan, alles wetende, wat over Hem komen zou, kwam naar voren en zeide tot hen: Wie zoekt gij? 5 Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazoreer⁸. Hij zeide tot hen: Ik ben het⁹. En ook Judas, zijn verrader, stond bij hen. 6 Toen Hij dan tot hen zeide: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen ter aarde. 7 Wederom dan stelde Hij hun de vraag: Wie zoekt gij? En zij zeiden: Jezus, de Nazoreer. 8 Jezus antwoordde: Ik zeide u, dat Ik het ben. Indien gij dan Mij zoekt, laat dezen heengaan; 9 opdat het woord vervuld werd, dat Hij gesproken had: Wie Gij Mij gegeven hebt, uit hen heb Ik niemand laten verloren gaan.

47 Terwijl Hij nog sprak¹⁰, zie, daar kwam een schare en hij, die Judas genoemd werd, een van de twaalven, liep voor hen uit en hij naderde Jezus om Hem te kussen. 48 En Jezus zeide tot hem: Judas, verraadt gij de Zoon des mensen met een kus¹¹?

10 Simon Petrus dan, die een zwaard had, trok het, en hij trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het rechteroor af; de naam nu van de slaaf was Malchus¹². 11 Jezus dan zeide tot Petrus: Steek het zwaard in de schede; de beker, die de Vader Mij gegeven heeft, zou Ik die niet drinken?

52 Toen zeide Jezus tot hem: Breng uw zwaard weder op zijn plaats, want allen, die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen¹³.

51 Maar Jezus antwoordde en zeide: Laat het hierbij. En Hij raakte het oor aan en genas hem.

53 Of meent gij, dat Ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal Mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen¹⁴? 54 Hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen, dat het aldus moet geschieden¹⁵?

B Psalm 41: 9 Zelfs mijn vriend, op wie ik vertrouwd, die mijn brood at, heeft zijn hiel tegen mij opgeheven.

⁷ Een afdeling soldaten is waarschijnlijk 200 of 600 soldaten.

⁸ Num. 6:13 Dit nu is de wet aangaande de nazireer. Wanneer de tijd van zijn nazireerschap ten einde is, dan zal men hem naar de ingang van de tent der samenkomst brengen,

⁹ In het Grieks staat hier: "ego eimi" wat betekent "Ik ben"

¹⁰ Hand 1: 16 Mannen broeders, het schriftwoord moest in vervulling gaan, dat de Heilige Geest voorheen bij monde van David gesproken heeft aangaande Judas die de gids is geweest van hen, die Jezus gevangen namen; 17 want hij werd tot ons getal gerekend en had aandeel aan deze bediening gekregen. Spr. 27: 6 oprecht gemeend zijn de wonden door een vriend geslagen, maar overvloedig zijn de kussen van een vijand.

¹¹ Spr. 27: 6 oprecht gemeend zijn de wonden door een vriend geslagen, maar overvloedig zijn de kussen van een vijand. Zie ook vak A.

¹² Malchus betekent koning of koninkrijk

¹³ Gen. 9:6 Wie des mensen bloed vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden, want naar het beeld Gods heeft Hij de mens gemaakt. Opb. 13: 10 Indien iemand in gevangenschap voert, dan gaat hij in gevangenschap; indien iemand met het zwaard zal doden, dan moet hij zelf met het zwaard gedood worden. Hier blijkt de volharding en het geloof der heiligen.

¹⁴ 12 legioenen is 12 x 6826 2 Kon. 6: 17 Toen bad Elisa: HERE, open toch zijn ogen, opdat hij zie. En de HERE opende de ogen van de knecht en hij zag en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa. Dan 7: 10 en een stroom van vuur welde op en vloede voor hem uit; duizendmaal duizenden dienden hem en tienduizend maal tienduizenden stonden voor hem. De vierschaar zette zich neder en de boeken werden geopend.

¹⁵ Jes 50: 6; 53:2-11; Hand 13: 29 en toen zij alles volbracht hadden, wat van Hem geschreven stond, namen zij Hem af van het hout en legden Hem in een graf. Hand. 17: 2 En Paulus ging, zoals hij gewoon was, daar binnen en behandelde drie sabbatten achtereenvolgend met hen gedeelten uit de Schriften, 3 door aanhalingen uitleggende, dat de Christus moest lijden en opstaan uit de doden, en dat deze de Christus is, die Jezus, die ik zeide hij u predik. Hand. 26: 23 Namelijk dat de Christus lijden moest, en dat Hij, de Eerste uit de opstanding der doden zijnde, een licht zou verkondigen dezen volke, en den heidenen.

52 Jezus dan zeide tot de overpriesters en hoofdlieden van de tempel en oudsten, die op Hem afgekomen waren: Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken? 53 Terwijl Ik dagelijks bij u was in de tempel, hebt gij geen hand naar Mij uitgestoken. Maar dit is uw ure en de macht der duisternis.

56 Doch dit alles is geschied, opdat de schriften der profeten in vervulling zouden gaan. Toen lieten al de discipelen Hem alleen^C en vluchtten¹⁶.

12 De afdeling soldaten dan en de overste en de dienaars der Joden namen Jezus gevangen, boeiden Hem^D.

De voorleiding van Jezus voor Annas

13 ¶ en brachten Hem eerst voor Annas¹⁷, want hij was de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was; 14 en Kajafas was het, die de Joden de raad had gegeven: Het is nuttig, dat een mens sterft ten behoeve van het volk¹⁸.

51 En een jonge man, die een laken om het naakte lichaam geslagen had, liep mede, Hem achterna, en zij grepen hem. 52 Maar hij liet het laken in hun handen en nam naakt de vlucht.

15 En Simon Petrus en een andere discipel volgden Jezus. En die discipel was een bekende van de hogepriester en hij ging met Jezus het paleis van de hogepriester binnen, 16 maar Petrus stond buiten aan de poort. De andere discipel dan, de bekende van de hogepriester, kwam naar buiten, en hij sprak met de portierster en bracht Petrus binnen. 17 De slavin dan, die portierster was, zeide tot Petrus: Gij behoort toch ook niet tot de discipelen van deze mens? Hij zeide: Ik niet! 18 De slaven en de dienaars stonden zich te warmen bij een kolenvuur, dat zij aangelegd hadden, want het was koud, en ook Petrus stond zich bij hen te warmen.

19 De hogepriester dan vroeg Jezus naar zijn discipelen en naar zijn leer. 20 Jezus antwoordde hem: Ik heb vrijuit tot de wereld gesproken; Ik heb voortdurend in de synagoge geleerd en in de tempel, waar al de Joden bijeenkomen, en in het verborgen heb Ik niets gesproken. 21 Waarom vraagt gij Mij? Vraag hun, die gehoord hebben, wat Ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten, wat Ik gezegd heb. 22 En toen Hij dit zeide, gaf een van de dienaars, die erbij stond, Jezus een slag in het gelaat en zeide: Antwoordt Gij zo de hogepriester? 23 Jezus antwoordde hem: Indien Ik verkeerd gesproken heb, geef aan wat verkeerd was, maar indien het goed was, waarom slaat gij Mij?

Jezus voor Kajafas

24 Annas dan zond Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

55 De overpriesters nu en de gehele Raad trachtten een getuigenverklaring tegen Jezus te vinden om Hem ter dood te kunnen brengen; maar zij vonden er geen. 56 Want velen^E legden een vals getuigenis tegen Hem af, maar hun getuigenissen stemden niet overeen. 57 En er stonden enigen op, die een vals getuigenis¹⁹ tegen Hem aflegden, 58 zeggende: Wij hebben Hem horen zeggen: Ik zal deze tempel, die met handen

C Zach 13:7 ...sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden:

D Klaagl. 4: 20 Onze levensadem, de gezalfde des HEREN, werd in hun valkuilen gevangen, hij, van wie wij dachten: in zijn schaduw zullen wij leven onder de volkeren.

E Ps. 35: 11 Misdadige getuigen staan op, zij vragen mij naar wat ik niet weet.

¹⁶ Zach 13:7 Zwaard, waak op tegen mijn herder, tegen de man die mijn metgezel is, luidt het woord van de HERE der heerscharen; sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden; en Ik zal mijn hand keren tegen de kleinen.

¹⁷ De naam Annas betekent nederig.

¹⁸ God gebruikt ook Kajafas voor een profetie. Kajafas betekent "als bevallig" Joh 11: 49 Maar een van hen, Kajafas, de hogepriester van dat jaar, zeide tot hen: Gij weet niets, 50 en gij beseft niet, dat het in uw belang is, dat een mens sterft voor het volk en niet het gehele volk verloren gaat.

¹⁹ Ex. 20: 16 Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste. Deut. 19:15 Een enkele getuige zal niet tegen iemand kunnen optreden ter zake van enige ongerechtigheid of zonde, welke ook, die hij begaan mocht hebben; op de verklaring van twee of drie getuigen zal een zaak vaststaan.

gemaakt is, afbreken, en binnen drie dagen een andere, niet met handen gemaakt, bouwen. 59 Maar ook zo stemde hun getuigenis niet overeen.

60 *En de hogepriester stond op en hij trad naar voren en ondervroeg Jezus en zeide: Geeft Gij niets ten antwoord? Wat getuigen dezen tegen U?*

63 *Maar Jezus bleef zwijgen^F. En de hogepriester zeide tot Hem: Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt²⁰, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God. / de Zoon van de Gezegende?*

64 *Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg u, van nu aan zult gij de Zoon des mensen^G zien²¹, gezeten aan de rechterhand²² der Macht en komende op de wolken des hemels. 65 Toen scheurde de hogepriester zijn klederen en zeide: Hij heeft God gelasterd! Waartoe hebben wij nog getuigen nodig? Zie, nu hebt gij de godslastering gehoord. 66 (26-66c) Wat dunkt u?*

(26-66) *Zij antwoordden en zeiden: Hij is des doods schuldig²³. 67 Toen spuwend^H zij Hem in het aangezicht²⁴ en sloegen Hem met vuisten; 64 en zij wierpen een doek over zijn hoofd 68 anderen sloegen Hem²⁵ in het gelaat en zeiden: Profeteer ons, Christus, wie is het, die u geslagen heeft?*

66 *En terwijl Petrus beneden in de hof was, kwam daar een der slavinnen van de hogepriester. 67 En toen zij Petrus zag, terwijl hij zich warmde, keek zij hem aan en zeide tot hem: Ook gij waart bij die*

F Jes 53: 7 Hij werd mishandeld, maar hij liet zich verdrücken en deed zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, **zo deed hij zijn mond niet open.**

G Dan. 7: 13 Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een **mensenzoon**; hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde hem voor deze; 14 en hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natien en talen dienden hem.

H Jes 50: 6 Mijn rug heb ik gegeven aan wie sloegen, en **mijn wangen aan wie mij de baard uittrokken**; mijn gelaat heb ik niet verborgen voor **smadelijk speeksel**

²⁰ Lev 5: 1 Wanneer iemand zondigt, in geval hij een overluid gesproken vervloeking hoort en getuige is, hetzij hij het zelf gehoord heeft of het te weten gekomen is, dan draagt hij, indien hij het niet aanbrengt, zijn ongerechtigheid.

²¹ Hebr. 1: 3 Deze, de afstraling zijner heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen, die alle dingen draagt door het woord zijner kracht, heeft, na de reiniging der zonden tot stand gebracht te hebben, Zich gezet aan de rechterhand van de majesteit in den hoge, Hebr. 8: 1 De hoofdzak van ons onderwerp is, dat wij zulk een **hogepriester** hebben, **die gezeten is ter rechterzijde van de troon der majesteit** in de hemelen,

²² Hand. 7: 55 Maar hij, vol van de heilige Geest, sloeg de ogen ten hemel en zag de heerlijkheid Gods en Jezus, staande ter rechterhand Gods, 56 En hij zeide: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods.

²³ Lev. 24: 16 Wie de Naam des HEREN lastert, zal zeker ter dood gebracht worden: de gehele vergadering zal hem stenigen: zowel een vreemdeling als een geboren Israeliet, zal, wanneer hij de Naam lastert, ter dood gebracht worden.

²⁴ **Tweede/derde keer dat Jezus bloedde.** Jes 50: 6 Mijn rug heb ik gegeven aan wie **sloegen**, en mijn wangen aan wie mij de **baard uittrokken**; mijn gelaat heb ik niet verborgen voor smadelijk speeksel 7 Maar de Here HERE helpt mij, daarom werd ik niet te schande; daarom maakte ik mijn gelaat als een keisteen, want ik wist, dat ik niet beschaamd zou worden. 8 Hij is nabij, die mij recht verschaft; wie wil met mij een rechtsgeding voeren? Laten wij samen naar voren treden. Wie zal mijn tegenpartij in het gericht zijn? Hij nadere tot mij. 9 **Zie, de Here HERE helpt mij, wie zal mij dan schuldig verklaren?** Zie, zij allen vergaan als een kleed, de mot zal ze verteren. Jes 53: 3 Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. Psalm 69:4 Talrijker dan de haren van mijn hoofd zijn zij die mij zonder oorzaak haten; machtig zijn zij die mij willen verdelen, mijn valse vijanden; wat ik niet geroofd heb, moet ik toch teruggeven. Psalm 69: 7 Want om Uwentwil draag ik smaad, bedekt schaamte mijn gelaat. 8 Ik ben een vreemde geworden voor mijn broeders, een onbekende voor de zonen van mijn moeder; 9 want de ijver voor uw huis heeft mij verteerd, en de smaadwoorden van wie U smaden, kwamen op mij neder.

²⁵ Zach. 13:7 Zwaard, waak op tegen mijn herder, tegen de man die mijn metgezel is, luidt het woord van de HERE der heerscharen; sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden; en Ik zal mijn hand keren tegen de kleinen.

Nazarener, bij Jezus! 68 Maar hij loochende het en zeide: Ik weet niet en begrijp niet, wat gij zegt. En hij ging naar buiten, naar het voorportaal. 69 En toen de slavin hem in het oog kreeg, begon zij opnieuw tot de omstanders te zeggen: Die man behoort tot hen. 70 Maar hij loochende het wederom. En even later zeiden de omstanders weer tot Petrus: Inderdaad, gij behoort tot hen; want gij zijt ook een Galileeer²⁶.

26 Een der slaven van de hogepriester, een verwant van hem, wiens oor Petrus had afgeslagen, zeide: Zag ik u niet in de hof met Hem?

71 Maar hij begon zich te vervloeken en te zweren: Ik ken die mens niet, over wie gij spreekt.

72 En terstond kraaide de haan voor de tweede maal. En Petrus herinnerde zich het woord, dat Jezus tot hem gesproken had: Eer de haan tweemaal gekraaid heeft, zult gij Mij driemaal verloochenen²⁷. En hij begon te wenen.

1 ¶ Toen het nu morgen geworden was, namen al de overpriesters en de oudsten des volks¹ het besluit tegen Jezus om Hem te doden²⁸.

Jezus voor Pilatus

28 ¶ Zij brachten Jezus dan van Kajafas naar het gerechtsgebouw²⁹. En het was vroeg in de morgen; doch zelf gingen zij het gerechtsgebouw niet binnen, om zich niet te verontreinigen³⁰, maar het Pascha te kunnen eten.

3 Toen kreeg Judas, die Hem verraden had, berouw, daar hij zag, dat Hij veroordeeld was, en hij bracht de dertig zilverlingen aan de overpriesters en oudsten terug, 4 en hij sprak: Ik heb gezondigd, onschuldig bloed verraden! Maar zij zeiden: Wat gaat ons dit aan? Gij moet zelf maar zien wat ervan komt! 5 En de zilverlingen in de tempel werpende³¹, verwijderde hij

I Psalm 2: 2 De koningen der aarde scharen zich in slagorde en de machthebbers spannen samen tegen de HERE en zijn gezalfde:

²⁶ Hand. 1: 11 die ook zeiden: Galileese mannen, wat staat gij daar en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen. Hand. 2: 7 En buiten zichzelf van verwondering zeiden zij: Zie, zijn niet al dezen, die daar spreken, Galileeers?

²⁷ Markus 14: 30 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden, in deze nacht, voordat de haan tweemaal kraait, zult gij Mij driemaal verloochenen.

²⁸ Psalm 2: 2 De koningen der aarde scharen zich in slagorde en de machthebbers spannen samen tegen de HERE en zijn gezalfde: Hand. 4: 26 De koningen der aarde hebben zich opgesteld en de oversten zijn tezamen vergaderd tegen de Here en tegen zijn Gezalfde.

²⁹ Hand 3:13 De God van Abraham en Isaak en Jakob, de God onzer vaders, heeft zijn knecht Jezus verheerlijkt, die gij hebt overgeleverd en verloochend ten overstaan van Pilatus, ofschoon deze oordeelde, dat men Hem moest loslaten.

³⁰ Hand. 10: 28 en hij sprak tot hen: Gij weet, hoe het een Jood verboden is zich te voegen bij of te gaan tot een niet-jood; doch mij heeft God doen zien, dat ik niemand onheilig of onrein mag noemen. Hand. 11: 3 en zij zeiden: Gij zijt binnengegaan bij onbesnedenen en hebt met hen gegeten.

³¹ Zach 11: 10 Toen heb ik mijn staf Lieflijkheid genomen en die verbroken, tenietdoende mijn verbond, dat ik met alle volken gesloten had. 11 Dus werd het te dien dage verbroken; zo hebben de ellendigste onder de schapen, die op mij letten, bemerkt, dat dit een woord des HEREN was. 12 En ik heb tot hen gezegd: Indien het goed is in uw ogen, geef **mijn loon**, maar indien niet, laat het. Toen wogen zij mijn loon af: **dertig zilverstukken**. 13 Maar de HERE zeide tot mij: Werp dat de pottenbakker toe; een heerlijke prijs waarop Ik hunnerzijds geschat ben! **En ik heb de dertig zilverstukken genomen en die in het huis des HEREN de pottenbakker toegeworpen.** Jer 18: 2-12 Maak u op, daal af naar het huis van de pottenbakker, en daar zal Ik u mijn woorden doen horen. 3 Toen daalde ik af naar het huis van de pottenbakker, en zie, hij was juist bezig een werkstuk te maken op de schijf. 4 Mislukte de pot die hij bezig was te maken, zoals dat gaat met leem in de hand van de pottenbakker, dan maakte hij daarvan weer een andere pot, zoals het de pottenbakker goed dacht te maken. 5 Toen kwam het woord des HEREN tot mij: 6 Zal Ik niet met u kunnen doen zoals deze pottenbakker, o huis Israels? luidt het woord des HEREN. Zie, als leem in de hand van de pottenbakker, zo zijt gij in mijn hand, huis Israels! 7 Het ene ogenblik doe Ik over een volk en een koninkrijk de uitspraak, dat Ik het zal uitrukken, afbreken en verdelen; 8 maar bekeert zich dit volk waarover Ik een uitspraak deed, van zijn boosheid, dan zal Ik berouw hebben over het kwaad dat Ik hun dacht aan te doen. 9 Het andere ogenblik doe Ik over een volk en een koninkrijk de uitspraak, dat Ik het zal bouwen en planten; 10 maar, doet het wat kwaad is in mijn ogen door niet naar mijn stem te horen, dan zal Ik berouw hebben over het goede waarmee Ik had

zich; daarop ging hij heen en verhing zich. 6 De overpriesters namen de zilverlingen en zeiden: Wij mogen die niet in de offerkist doen, want het is bloedgeld. 7 En zij namen het besluit daarvoor het land van de pottenbakker¹ te kopen als begraafplaats voor de vreemdelingen. 8 Daarom heet dat land Bloedakker, tot heden toe. 9 Toen werd vervuld hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia, toen hij zeide: En zij namen de dertig zilverlingen, de geschatte waarde van de geschatte, die zij geschat hadden van de kinderen Israels, 10 en gaven die voor het land van de pottenbakker, gelijk de Here mij had opgedragen³².

29 Pilatus dan kwam tot hen naar buiten en zeide: Welke aanklacht brengt gij tegen deze mens in? 30 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Hij geen boosdoener was, zouden wij Hem niet aan u overleveren!

31 Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand ter dood te brengen; 32 opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, aanduidende, welke dood Hij sterven zou.

2 En zij begonnen Hem te beschuldigen en zeiden: Wij hebben bevonden, dat deze ons volk verleidt³³, doordat Hij verbiedt de keizer belasting te betalen en van Zichzelf zegt, dat Hij de Christus, de Koning is.

33 Pilatus dan keerde terug in het gerechtsgebouw en riep Jezus en zeide tot Hem³⁴: Zijt Gij de Koning der Joden? 34 Jezus antwoordde: Zegt gij dit uit uzelf of hebben anderen u over Mij gesproken? 35 Pilatus antwoordde: Ben ik soms een Jood? Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd; wat hebt Gij gedaan? 36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld³⁵; indien mijn Koninkrijk van deze wereld geweest was, zouden mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden zou worden overgeleverd; nu echter is mijn Koninkrijk niet van hier. 37 Pilatus dan zeide tot Hem: Zijt Gij dus toch een koning? Jezus antwoordde: Gij zegt, dat Ik koning ben. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de

J Zach 11: 13 Maar de HERE zeide tot mij: Werp dat de pottenbakker toe; een heerlijke prijs waarop Ik hunnerzijds geschat ben! En ik heb de **dertig zilverstukken** genomen en die in het huis des HEREN de pottenbakker toegeworpen

Jer 18: 6 Zal Ik niet met u kunnen doen zoals deze pottenbakker, o huis Israels?

Jer 19: 11 Zo zegt de HERE der heerscharen: zo zal Ik dit volk en deze stad aan stukken breken, gelijk men pottenbakkersgerei aan stukken breekt,

gezegd hun te zullen weldoen. 11 Nu dan, zeg toch tot de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem: Zo zegt de HERE: zie, Ik bereid ramspoed over u en beraam tegen u een plan; bekeert u toch een ieder van zijn boze weg en betert uw handel en wandel. 12 Doch zij zeggen: Het baat niet, want wij zullen onze eigen gedachten volgen en een ieder naar de verstoktheid van zijn boos hart handelen. Jer. 19:1-15

³² Hand 1: 17 Want hij was met ons gerekend, en had het lot dezer bediening verkregen. 18 Deze dan heeft verworven een akker, door het loon der ongerechtigheid, en voorwaarts overgevallen zijnde, is midden opgeborsten, en al zijn ingewanden zijn uitgestort. 19 En het is bekend geworden allen, die te Jeruzalem wonen, alzo dat die akker in hun eigen taal genoemd wordt Akeldama, dat is, een akker des bloeds. 20 Want er staat geschreven in het boek der Psalmen: Zijn woonstede worde woest, en er zij niemand die in dezelve wone. En: Een ander neme zijn opziensambt.

³³ Hand. 17: 7 en Jason heeft hen in zijn huis opgenomen. En zij handelen allen in strijd met de geboden van de keizer door te beweren, dat er een andere koning, Jezus, is.

³⁴ 1 Tim. 6: 13 Ik beveel voor God, die alle leven wekt, en voor Christus Jezus, die de goede belijdenis voor Pontius Pilatus betuigd heeft,

³⁵ Dan 2: 44 Maar in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk oprichten, dat in eeuwigheid niet zal te gronde gaan, en waarvan de heerschappij op geen ander volk meer zal overgaan: het zal al die koninkrijken verbrijzelen en daaraan een einde maken, maar zelf zal het bestaan in eeuwigheid, Dan. 7: 14 en hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natien en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een eeuwig heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is.

wereld gekomen, opdat Ik voor de waarheid zou getuigen³⁶; een ieder, die uit de waarheid is, hoort naar mijn stem.

4 Pilatus zeide tot de overpriesters en de scharen: Ik vind niets strafbaars in deze mens³⁷. 5 Maar zij hielden vol, zeggende: Hij maakt het volk oproerig met zijn leren door geheel Judea, reeds van het begin af, van Galilea tot hiertoe. 6 Toen Pilatus dit hoorde, vroeg hij, of die man een Galileeer was.

Jezus voor Herodus

7 en toen hij begreep, dat Hij uit het gebied van Herodes was, zond hij Hem door naar Herodes, die in die dagen ook te Jeruzalem was. 8 Toen Herodes Jezus zag, was hij zeer verheugd. Want hij had Hem reeds geruime tijd willen zien, omdat hij van Hem hoorde, en hij hoopte een of ander teken door Hem te zien geschieden. 9 Hij ondervroeg Hem met vele woorden, maar Hij antwoordde hem niets. 10 En de overpriesters en de schriftgeleerden stonden Hem heftig te beschuldigen. 11 En Herodes met zijn krijgsmacht smaadde en bespote Hem³⁸, en hij deed Hem een schitterend kleed om en zond Hem zo naar Pilatus terug. 12 En Herodes en Pilatus³⁹ werden op diezelfde dag met elkander bevriend; voor die tijd immers leefden zij in vijandschap met elkander.

13 ¶ Pilatus nu riep de overpriesters en de oversten en het volk bijeen en zeide tot hen: 14 Gij hebt deze mens bij mij gebracht als iemand, die het volk afvallig maakt en zie, ik heb Hem in uw tegenwoordigheid verhoord en in deze mens geen enkele grond gevonden voor datgene, waarvan gij Hem beschuldigt. 15 En ook Herodes niet⁴⁰; want hij heeft Hem tot ons teruggezonden. En zie, er is niets door Hem bedreven, dat de dood verdient.

Jezus onschuldig veroordeeld, Barabbas schuldig vrijgelaten

6 En bij elk feest liet hij hun een gevangene los, voor wie zij dit vroegen. 7 Nu was er iemand, genaamd Barabbas, gevangengezet met de oproermakers, die in het oproer een moord begaan hadden. 8 En de schare kwam naar voren en begon te eisen, dat hij hun deed, zoals hij gewoon was.

9 Pilatus antwoordde en zeide tot hen: Wilt gij, dat ik u de Koning der Joden loslaat? 10 Want hij bemerkte, dat de overpriesters Hem uit nijd overgeleverd hadden. 11 Doch de overpriesters zetten de schare op, dat hij hun liever Barabbas zou loslaten.

19 Terwijl hij nu op de rechterstoel zat, zond zijn vrouw hem de boodschap: Bemoei u toch niet met die rechtvaardige, want ik heb heden in een droom veel om Hem geleden. 20 Maar de overpriesters en de oudsten overreedden de scharen, dat zij om Barabbas zouden vragen, maar Jezus zouden laten ter dood brengen.

K Jes 55: 4 Zie, Ik heb hem tot een **getuige** voor de natien gesteld, tot een vorst en gebieder der natien.

³⁶ Jes 55: 4 Zie, Ik heb hem tot een getuige voor de natien gesteld, tot een vorst en gebieder der natien. Opb 1: 5 en van Jezus Christus, de getrouwe getuige, de eerstgeborene der doden en de overste van de koningen der aarde. Hem, die ons liefheeft en ons uit onze zonden verlost heeft door zijn bloed

³⁷ 1 Petr. 2: 21 Want hiertoe zijt gij geroepen, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden; 22 die geen zonde gedaan heeft en in wiens mond geen bedrog is gevonden; 23 die, als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt; 24 die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen.

³⁸ Jes 53: 3 Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht.

³⁹ Hand 4: 26 De koningen der aarde hebben zich opgesteld en de oversten zijn tezamen vergaderd tegen de Here en tegen zijn Gezalfde. 27 Want inderdaad zijn in deze stad vergaderd tegen uw heilige knecht Jezus, die Gij gezalfd hebt, Herodes zowel als Pontius Pilatus met de heidenen en de volken van Israel,

⁴⁰ Hand 4: 27 Want inderdaad zijn in deze stad vergaderd tegen uw heilige knecht Jezus, die Gij gezalfd hebt, Herodes zowel als Pontius Pilatus met de heidenen en de volken van Israel,

12 Pilatus antwoordde en zeide wederom tot hen: Wat moet ik dan doen met Hem, die gij de Koning der Joden noemt? 13 En zij schreeuwden wederom⁴¹: Kruisig Hem! 14 Pilatus zeide tot hen: Wat heeft Hij dan voor kwaad gedaan? Zij schreeuwden des te meer: Kruisig Hem!

22 Pilatus zeide tot hen: Wat moet ik dan doen met Jezus, die Christus genoemd wordt? Zij zeiden allen: Hij moet gekruisigd worden! 23 Hij zeide: Wat heeft Hij dan toch voor kwaad gedaan? Zij schreeuwden des te meer: Hij moet gekruisigd worden!

22 Hij zeide voor de derde maal tot hen: Wat heeft deze dan toch voor kwaad gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden, waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten! 23 Maar zij drongen aan en eisten onder luid geschreeuw, dat Hij gekruisigd zou worden, en hun geschreeuw werd al sterker. 24 En Pilatus besliste, dat aan hun eis moest worden voldaan. 25 En hij liet de man los, die wegens oproer en doodslag was gevangengezet, die zij eisten, doch Jezus gaf hij over aan hun wil.

Jezus gezeseld en bespot

26 ¶ Toen liet hij hun Barabbas los, maar Jezus^L geselde⁴² hij en hij gaf Hem over om gekruisigd te worden⁴³. 27 Toen namen de soldaten van de stadhouder Jezus mede naar het gerechtsgebouw en riepen de gehele afdeling bij Hem samen. 28 En zij trokken Hem zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om⁴⁴; 29 ook vlochten zij van doornen een kroon⁴⁵ en zetten die op zijn hoofd en gaven Hem een riet in zijn rechterhand. Toen vielen zij voor Hem op de knieën en spotten, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden! 30 En zij spuwden naar Hem⁴⁶ en namen het riet en sloegen Hem ermede op het hoofd.

3b En zij gaven Hem slagen in het gelaat⁴⁷. 4 En Pilatus kwam wederom naar buiten en zeide tot hen: Zie, ik breng Hem voor u naar buiten, opdat gij weet, dat ik geen schuld in Hem vind. 5 Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon en het purperenkleed. En Pilatus zeide tot hen: Zie, de mens! 6 Toen dan de overpriesters en hun dienaars Hem zagen, schreeuwden zij en zeiden: Kruisigen, kruisigen! Pilatus zeide tot hen:

L Jesaja 50: 6 Mijn rug heb ik gegeven aan wie sloegen
wie sloegen
Jes 53: 3 Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht. 5 ... en door zijn striemen is ons genezing geworden.

⁴¹ Hand. 3: 13 De God van Abraham en Isaak en Jakob, de God onzer vaders, heeft zijn knecht Jezus verheerlijkt, die gij hebt overgeleverd en verloochend ten overstaan van Pilatus, ofschoon deze oordeelde, dat men Hem moest loslaten. 14 Doch gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden; 15 en de Leidsman ten leven hebt gij gedood, maar God heeft Hem opgewekt uit de doden, waarvan wij getuigen zijn.

⁴² Vierde keer Jezus dat bloedde. Jesaja 50: 6 Mijn rug heb ik gegeven aan wie sloegen, en mijn wangen aan wie mij de baard uittrokken; mijn gelaat heb ik niet verborgen voor smadelijk speeksel Jes 53: 5 Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden. 10 Maar het behaagde de HERE hem te verbrijzelen. Hij maakte hem ziek. Wanneer hij zichzelf ten schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij nakomelingen zien en een lang leven hebben en het voornemen des HEREN zal door zijn hand voortgang hebben.

⁴³ Jes. 53: 8 Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen, en wie onder zijn tijdgenoten bedacht, dat hij is afgesneden uit het land der levenden? Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest.

⁴⁴ Psalm 69: 19 Gij, Gij kent mijn smaad, mijn schaamte en mijn schande; allen die mij benauwen, staan voor U. Jes. 53: 3 Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht.

⁴⁵ Vijfde keer dat Jezus bloedde: doornenkroon.

⁴⁶ Jes. 50:6; Jes. 52: 14 Zoals velen zich over u ontzet hebben (zozeer misvormd, niet meer menselijk was zijn verschijning, en niet meer als die der mensenkinderen zijn gestalte) Micha 5: 1 Nu moogt gij u in benden scharen, gij bendegenoten. Een belegeringswal heeft men tegen ons opgeworpen. Met de roede zal men de richter Israels op het kinnebakken slaan. 2 En gij, Betlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal Hij voortkomen die een heerser zal zijn over Israel en wiens oorsprong is van ouds, van de dagen der eeuwigheid.

⁴⁷ Jes. 50:6

Neemt gij Hem en kruisigt Hem: want ik vind geen schuld in Hem⁴⁸. 7 De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet en naar die wet moet Hij sterven⁴⁹, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt. 8 Toen Pilatus dan dit woord hoorde, werd hij nog meer bevreesd, 9 en hij ging weder het gerechtsgebouw binnen en zeide tot Jezus: Waar zijt Gij vandaan? Maar Jezus gaf hem geen antwoord. 10 Pilatus dan zeide tot Hem: Spreekt Gij niet tot mij? Weet Gij niet, dat ik macht heb U los te laten, maar ook macht om U te kruisigen? 11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geen macht tegen Mij hebben, indien het u niet van boven gegeven ware⁵⁰: daarom heeft hij, die Mij aan u heeft overgeleverd, groter zonde. 12 Van toen af trachtte Pilatus Hem los te laten, maar de Joden schreeuwden en zeiden: Indien gij deze loslaat, zijt gij geen vriend van de keizer; een ieder, die zich koning maakt, verzet zich tegen de keizer. 13 Pilatus dan hoorde deze woorden en hij liet Jezus naar buiten brengen en zette zich op de rechterstoel, op de plaats, genaamd Litostratos, in het Hebreeuws Gabbata. 14 En het was Voorbereiding voor het Pascha, ongeveer het zesde uur, en hij zeide tot de Joden: Zie, uw koning! 15 Zij dan schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zeide tot hen: Moet ik uw koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer⁵¹!

24 Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide: Ik ben onschuldig aan zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat ervan komt⁵². 25 En al het volk antwoordde en zeide: Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen⁵³!

Jezus gekruisigd

17 en Hij, zelf zijn kruis dragende, ging naar de zogenaamde Schedelplaats, in het Hebreeuws genaamd Golgota⁵⁴,

⁴⁸ Jes. 53: 9 En men stelde zijn graf bij de goddelozen; bij de rijke was hij in zijn dood, **omdat hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in zijn mond is geweest.** Hand. 3: 14 Doch gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden;

⁴⁹ Lev. 24: 16 Wie de Naam des HEREN lastert, zal zeker ter dood gebracht worden: de gehele vergadering zal hem stenigen: zowel een vreemdeling als een geboren Israëliet, zal, wanneer hij de Naam lastert, ter dood gebracht worden.

⁵⁰ Rom. 13: 1 Ieder mens moet zich onderwerpen aan de overheden, die boven hem staan. Want er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God gesteld.

⁵¹ Gen. 49: 10 De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.

⁵² Deut. 21: 6 En al de oudsten van die stad (zij, die het dichtst bij de vermoorde wonen) zullen hun handen wassen boven de jonge koe, waarvan in het dal de nek gebroken is, 7 en zij zullen betuigen: Onze handen hebben dit bloed niet vergoten en onze ogen hebben het niet gezien. 8 Doe verzoening voor uw volk Israel, dat Gij bevrijdt hebt, HERE, en leg geen onschuldig bloed in het midden van uw volk Israel. Dan zal het bloed voor hen verzoend zijn.

⁵³ Deut. 19: 10 opdat geen onschuldig bloed vergoten worde in het land dat de HERE, uw God, u als erfdeel geven zal, en opdat geen bloedschuld op u kome. Jozua 2: 18 zie, wanneer wij het land binnenkomen, moet gij dit koord van scharlakendraad binden aan het venster waardoor gij ons hebt neergelaten, en uw vader en uw moeder, uw broeders en de gehele familie bij u in huis bijeenbrengen. 19 Ieder, die dan uit de deur van uw huis naar buiten gaat, diens bloed komt op zijn eigen hoofd, maar wij zijn onschuldig; al wie echter bij u in huis zal zijn, diens bloed komt op ons hoofd, indien men de hand aan hem slaat. 2 Sam 1: 16 En David zeide tot hem: Uw bloed zij op uw hoofd, want uw eigen mond heeft tegen u getuigd, doordat gij gezegd hebt: ik heb de gezalfde des HEREN gedood. 1 Kon. 2: 32 Zo zal de HERE zijn bloed op zijn hoofd doen wederkeren, omdat hij twee mannen, rechtvaardiger en beter dan hij, zonder medeweten van mijn vader David, heeft neergestoten en met het zwaard gedood: Abner, de zoon van Ner, de legeroverste van Israel, en Amasa, de zoon van Jeter, de legeroverste van Juda. Hand. 5: 28 Wij hebben u nadrukkelijk verboden in deze naam te leren; en zie, gij hebt Jeruzalem vervuld met uw leer en gij wilt het bloed van deze mens op ons doen neerkomen.

⁵⁴ Jes 53: 7 Hij werd mishandeld, maar hij liet zich verdrücken en deed zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed hij zijn mond niet open. 8 Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen, en wie onder zijn tijdgenoten bedacht, dat hij is afgesneden uit het land der levenden? Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest. 1Kon 21: 13 Daarop kwamen

21 En zij presten een voorbijganger om zijn kruis te dragen, een zekere Simon van Cyrene, die van het land kwam, de vader van Alexander en Rufus.

27 En Hem volgde een grote menigte van volk en van vrouwen, die zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden. 28 En Jezus wendde Zich tot haar en zeide: Dochters van

Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen, 29 want zie, er komen dagen, waarop men zeggen zal: Zalig de onvruchtbaren, en de schoot, die niet heeft gebaard, en de borsten, die niet hebben gezoogd. 30 Dan zal men beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons⁵⁵, en tot de heuvelen: Bedekt ons^M. 31 Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal met het dorre geschieden⁵⁶?

32 ¶ Er werden ook nog twee misdadigers weggeleid, om met Hem te worden terechtgesteld.

, 34 en zij gaven Hem wijn, vermengd met gal^N, te drinken⁵⁷. En toen Hij die proefde, wilde Hij niet drinken.

33 En toen zij aan de plaats gekomen waren, die Schedel genoemd wordt, kruisigden zij Hem⁵⁸ daar en ook de misdadigers, de ene aan zijn rechterzijde en de andere aan zijn linkerzijde. **34 En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen⁵⁹.**

25 Het was het derde uur, toen zij Hem kruisigden. 26 En het opschrift, dat de beschuldiging tegen Hem vermeldde, luidde: De Koning der Joden. 27 En met Hem kruisigden zij twee rovers, een aan zijn rechterzijde en een aan zijn linkerzijde⁶⁰. 28 En het schriftwoord is vervuld geworden, dat zegt: En Hij is met de misdadigers gerekend.

19 ¶ En Pilatus liet ook een opschrift schrijven en op het kruis plaats; er was geschreven: Jezus, de Nazoreeer, de Koning der Joden. 20 Dit opschrift dan lazen vele der Joden, want de plaats, waar Jezus gekruisigd werd, was dicht bij de stad, en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Latijn en in het Grieks. 21 De overpriesters der Joden dan zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. 22 Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven. 23 Toen dan de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn klederen en maakten

M Hos. 10:8b En zij zullen zeggen tot de bergen: Bedekt ons, en tot de heuvelen: Valt op ons!

N Psalm 69:21 Ja, zij gaven mij gif tot spijze, en lieten mij in mijn dorst azijn drinken.

de twee mannen, nietswaardige lieden, gingen tegenover hem zitten, en deze nietswaardige lieden getuigden van Nabot ten overstaan van het volk aldus: Nabot heeft God en de koning vaarwel gezegd. Toen voerden zij hem buiten de stad en wierpen stenen op hem, zodat hij stierf. Hand. 7: 58 en zij wierpen hem de stad uit en stenigden hem. En de getuigen legden hun mantels af aan de voeten van een jonge man, Saulus genaamd. Hebr. 13: 12 Daarom heeft ook Jezus, ten einde zijn volk door zijn eigen bloed te heiligen, buiten de poort geleden. Num. 15: 35 Toen zeide de HERE tot Mozes: Die man zal zeker ter dood gebracht worden; de gehele vergadering zal hem **buiten de legerplaats** stenigen.

⁵⁵ Hos. 10: 8 En verwoest worden de hoogten van Awen, Israels zonde. Doornen en distelen zullen hun altaren overwoekeren. En zij zullen zeggen tot de bergen: Bedekt ons, en tot de heuvelen: Valt op ons! Opb. 6: 16 en zij zeiden tot de bergen en tot de rotsen: Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht van Hem, die gezeten is op de troon, en voor de toorn van het Lam; 17 want de grote dag van hun toorn is gekomen en wie kan bestaan? Opb. 9: 6 En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken, maar hem geenszins vinden, en zij zullen begeren te sterven, maar de dood vlucht van hen weg.

⁵⁶ Jer. 25: 29 want zie, in de stad waarover mijn naam is uitgeroepen, begin Ik rampen te brengen, en zoudt gij dan vrij uitgaan? Gij zult niet vrij uitgaan, want het zwaard roep Ik op tegen alle bewoners der aarde, luidt het woord van de HERE der heerscharen.

⁵⁷ Psalm 69: 21 Ja, zij gaven mij gif tot spijze, en lieten mij in mijn dorst azijn drinken.

⁵⁸ **Zesde keer dat Jezus bloedde: de kruisiging**

⁵⁹ 1 Cor. 4: 12 wij verrichten zware handenarbeid; worden wij gescholden, wij zegenen; worden wij vervolgd, wij verdragen; Hand. 3: 17 En nu, broeders, ik weet, dat gij uit onkunde hebt gehandeld, gelijk ook uw oversten;

⁶⁰ Jes 53: 9 En men stelde zijn graf bij de **goddelozen**; bij de rijke was hij in zijn dood, omdat hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in zijn mond is geweest. 12 Daarom zal Ik hem een deel geven onder velen en met machtigen zal hij de buit verdelen, omdat hij zijn leven heeft uitgegoten in de dood, en **onder de overtreders werd geteld**, terwijl hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft.

daarvan vier delen, voor iedere soldaat een deel, en zijn onderkleed. Dit kleed nu was zonder naad, aan een stuk geweven. 24 Zij zeiden dan tot elkander: Laten wij dit niet scheuren, maar erom loten, voor wie het zijn zal; zodat het schriftwoord vervuld werd: Zij hebben mijn klederen onder elkander verdeeld en over mijn kleding⁶¹ hebben zij het lot geworpen⁶¹. Dit hebben dan de soldaten gedaan. 25 En bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en de zuster zijner moeder, Maria van Klopas en Maria van Magdala. 26 Toen dan Jezus zijn moeder zag en de discipel, die Hij liefhad, bij haar staande, zeide Hij tot zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. 27 Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van dat uur af nam de discipel haar bij zich in huis.

29 En de voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem⁶², schudden hun hoofd en zeiden: Ha, Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt,

35 En het volk stond erbij en zag toe. Ook de oversten hoonden en zeiden⁶³: Anderen heeft Hij gered, laat Hij nu Zichzelf redden, indien Hij de Christus Gods is, de uitverkorene⁶⁴! 36 Ook de soldaten kwamen naderbij om Hem te bespotten en brachten Hem zure wijn, 37 en zeiden: Indien Gij de Koning der Joden zijt, red dan Uzelf!

29 En de voorbijgangers spraken lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd en zeiden: Ha, Gij, die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, 30 red Uzelf, kom af van het kruis! 31 Evenzo spotten de overpriesters onder elkander samen met de schriftgeleerden, en zij zeiden: Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden. 32 Laat de Christus, de Koning van Israel, nu afkomen van het kruis, dat wij het zien en geloven. Ook die met Hem gekruisigd waren beschimpten Hem.

39 Een der gehangen misdadigers lasterde Hem: Zijt Gij niet de Christus? Red Uzelf en ons!

40 Maar de andere antwoordde en zeide, hem bestraffende: Vreest zelfs gij God niet, nu gij hetzelfde vonnis ontvangen hebt? 41 En wij terecht, want wij ontvangen vergelding, naar wat wij gedaan hebben, maar deze heeft niets onbehoorlijks gedaan⁶⁵. 42 En hij zeide: Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt. 43 En Hij zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs⁶⁶ zijn.

44 ¶ En het was reeds ongeveer het zesde uur en er kwam duisternis over het gehele land⁶⁷ tot het negende uur, 45 want de zon werd verduisterd⁶⁸.

46 Omstreeks het negende uur riep Jezus met luider stem, zeggende: Eli, Eli, lama sabachtani? Dat is: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten⁶⁹? 47 En sommige van de omstanders, dit horende, zeiden: Hij roept Elia.

O Psalm 22:18 Zij verdelen mijn klederen onder elkander en werpen het lot over mijn gewaad.

⁶¹ Psalm 22: 18 Zij verdelen mijn klederen onder elkander en werpen het lot over mijn gewaad.

⁶² Psalm 109: 25 daarom ben ik hun tot een smaad geworden; als zij mij zien, schudden zij het hoofd.

⁶³ Psalm 22: 6 Maar ik ben een worm en geen man, een smaad voor de mensen en veracht door het volk. 7

Allen die mij zien, bespotten mij, zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd: Psalm 69: 7 Want om Uwentwil draag ik smaad, bedekt schaamte mijn gelaat.

⁶⁴ Psalm 22: 8 Wentel het op de HERE; laat die hem verlossen, hem redden, Hij heeft immers welgevallen aan hem!

⁶⁵ Hebr. 7: 26 Immers, zulk een hogepriester hadden wij ook nodig: heilig, zonder schuld of smet, gescheiden van de zondaren en boven de hemelen verheven;

⁶⁶ Opb. 2: 7 Wie een oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt. Wie overwint, hem zal Ik geven te eten van de boom des levens, die in het **paradijs** Gods is.

⁶⁷ Het woord "ge" kan land maar ook aarde betekenen

⁶⁸ Hand. 2: 20 De zon zal veranderen in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en doorluchtige dag des Heren komt. Joel 2: 31 De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en geduchte dag des HEREN komt.

⁶⁹ Hebr 5: 7 Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit zijn angst, Psalm 22: 2 Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing, bij de woorden van mijn jammerklacht?

28 Hierna zeide Jezus, daar Hij wist, dat alles reeds volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden: Mij dorst!^P 29 Er stond een kruik vol zure wijn; zij staken dan een spons, gedrenkt met zure wijn, op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond. 30 Toen Jezus dan de zure wijn genomen had⁷⁰, zeide Hij: Het is volbracht!

46 En Jezus riep met luider stem: Vader, in uw handen beveel^Q Ik mijn geest⁷¹. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.

51 En zie, het voorhangsel⁷² van de tempel scheurde van boven tot beneden in tweeën, en de aarde beefde, en de rotsen scheurden, 52 en de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt. 53 En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad waar zij aan velen verschenen. 54 De hoofdman en zij, die met hem Jezus bewaakten, zagen de aardbeving en wat er plaats had en zij werden zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk dit was een Zoon Gods.

47 Toen de hoofdman zag, wat er geschiedde, verheerlijkte hij God, zeggende: Inderdaad, deze mens was rechtvaardig! 48 En al de scharen, die voor dit schouwspel samengekomen waren, keerden terug toen zij aanschouwd hadden, wat er geschied was, en sloegen zich op de borst. 49 Al zijn bekenden nu stonden van verre, ook vrouwen, die Hem van Galilea gevolgd waren en dit aanzagen.

55 En daar waren vele vrouwen, die uit de verte toeschouwden^R, welke Jezus gevolgd waren uit Galilea, om Hem te dienen. 56 Tot dezen behoorden Maria van Magdala, en Maria, de moeder van Jakobus en Jozef, en de moeder der zonen van Zebedeus.

31 ¶ De Joden dan, daar het Voorbereiding was en de lichamen niet op sabbat aan het kruis mochten blijven⁷³ (want de dag van die sabbat was groot) vroegen Pilatus, dat hun benen gebroken en zij weggenomen zouden worden. 32 De soldaten dan kwamen en braken de benen van de eerste en van de andere, die met Hem gekruisigd waren; 33 maar toen zij bij Jezus gekomen waren en zagen, dat Hij reeds gestorven was, braken zij zijn benen niet, **34 maar een van de soldaten stak met een speer in zijn zijde en terstond kwam er bloed en water uit⁷⁴. 35 En die het gezien heeft, heeft ervan getuigd en zijn getuigenis is waarachtig en hij weet, dat hij de waarheid spreekt, opdat ook gij gelooft. 36 Want dit is geschied, opdat het schriftwoord zou vervuld worden: Geen been van Hem zal verbrijzeld worden. 37 En weder zegt een ander schriftwoord: Zij zullen zien op Hem, die zij doorstoken hebben⁷⁵.**

P Psalm 22:15
verdroogd als een
scherf is mijn
kracht, mijn tong
kleeft aan mijn
gehemelte;

Q Joh. 10:18
**Niemand ontleemt
het Mij, maar Ik leg
het uit Mijzelf af.**
(leven)
Psalm 31: 5 In uw
hand beveel ik mijn
geest; Gij verlost mij,

R Psalm 38:11 Mijn
vrienden en
bekenden staan
afzijdig van mijn
plaag, zelfs mijn
verwanten staan van
verre.

⁷⁰ Psalm 69: 21 Ja, zij gaven mij gif tot spijs, en lieten mij in mijn dorst azijn drinken.

⁷¹ Joh. 10: 17 Hierom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik mijn leven afleg om het weder te nemen. 18 **Niemand ontleemt het Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af.** Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen; dit gebod heb Ik van mijn Vader ontvangen. Psalm 31: 5 In uw hand beveel ik mijn geest; Gij verlost mij, HERE, getrouwe God.

⁷² Exodus 26: 33 ... zodat het voorhangsel voor u scheiding maakt tussen het heilige en het heilige der heiligen. Hebr. 10: 19 Daar wij dan, broeders, volle vrijmoedigheid bezitten om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, 20 **langs de nieuwe en levende weg, die Hij ons ingewijd heeft**, door het voorhangsel, dat is, zijn vlees,

⁷³ Deut. 21: 23 dan zal zijn lijk gedurende de nacht niet aan de paal blijven, maar gij zult hem dezelfde dag nog begraven, want een gehangene is door God vervloekt en gij zult het land dat de HERE, uw God, u als erfdeel geven zal niet verontreinigen.

⁷⁴ **Zevende keer dat Jezus bloedde.** 1 Joh. 5: 6 Dit is Hij, die gekomen is door water en bloed, Jezus Christus, niet slechts met water, maar met het water en met het bloed.

⁷⁵ Zach. 12: 10 Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene.

42 ¶ En toen het reeds avond geworden was, (15-43a) kwam (15-42b) omdat het Voorbereiding, dat is de voorsabbat, was, 43 Jozef van Arimatea, een aanzienlijk lid van de Raad, die ook zelf het Koninkrijk Gods verwachtte; en hij waagde het naar Pilatus te gaan en het lichaam van Jezus te vragen. 44 En het bevreemde Pilatus, dat Hij reeds gestorven zou zijn, en hij ontbood de hoofdman en vroeg hem, of Hij reeds lang gestorven was. 45 En toen hij het van de hoofdman vernomen had, schonk hij het lichaam aan Jozef.